Rust i WASM

Pobieranie

https://www.rustlang.org/tools/install (win)

https://doc.rustlang.org/beta/book/ch01-01installation.html (caly docs z wszystkimi informacjami)

Podstawowe komendy

cargo new nazwa_projektu (Tworzenie pustego projektu)

cargo build (Kompliowanie)

cargo run (Kompilowanie + włączenie exe od razu)

cargo check (Sprawdzenie poprawności kodu bez konieczności całej kompilacji - krótsze)

cargo fmt (formatownie wszystkich plikow w projekcie)

Zmienne

Deklarujemy słowem let. (np. let nazwa = 5;)

Opcjonalnie możemy określić typ (np. let nazwa: i32 = 100;)

Zmienną możemy określić jako modyfikowalną słowem **mut** (od mutable). (np. let mut zmienna = 5;).

Printy

- print!("tekst") wyświetla tekst
- println!("tekst") wyświetla tekst i dodaje na końcu nowa linijkę

```
Przykład ze zmienna:
```

```
println!("liczba1 = {}, liczba2 = {}", x, y)
```

Typy całkowitoliczbowe (int)

Length	Signed	Unsigned
8-bit	i8	u8
16-bit	i16	u16
32-bit	i 32	u32
64-bit	i 64	u64
128-bit	i128	u128
arch	isize	usize

Liczby zmiennoprzecinkowe (float)

- Mamy dwa typy zmiennoprzecinkowe:
  - -f32
  - -f64

 Tak samo jak w intach liczba to liczba bitow na jakiej zapisujemy dane

Pozostałe podstawowe typy

 char - może przechowywać każda wartość unicode – 32 bity

Przykład - let x: char = '中';

bool – przechowuje true or false – 1 bit
 Przyklad – let y: bool = true;

String – tekst – później będzie rozwinięte
 Przyklad – let text: String =
 String::from("jakis tam tekst")

Konwersja typów liczbowych

```
 Rust wymaga jawnych konwersji danych
 poprzez liczba as typ dla prostych
 typow, a dla pozostalych metode np.
```

let tekst = "aaaaaaaa".to_string()

Instrukcje warunkowe

- W Rust mamy dwa główne sposoby kontroli przepływu programu:
  - if klasyczne wyrażenie warunkowe,
    zawsze z nawiasami klamrowymi
  - match zaawansowane dopasowanie wzorców, wymuszające obsługę wszystkich przypadków
- Obie konstrukcje mogą zwracać wartości, co czyni kod zwięzłym i bezpiecznym.

Pętle

 Mamy 3 rodzaje pętli: standardowe while i for, oraz nieskończoną pętle loop którą musimy zakończyć breakiem wewnątrz jej

Funkcje

- Słowo fn do definiowania funkcji
- Nazwa
- Parametry w nawiasach (),
  obowiązkowo określony typ
- Typ zwracany po strzałce ->
- Cialo funkcji w klamrach

• Return zwraca wartosc

Ownership

- Każda wartość ma swojego właściciela
- Jedna zmienna = jeden właściciel
- Zasada przenoszenia (move)
- Gdy przypiszemy zmienną do innej zmiennej, własność jest przenoszona
- Stara zmienna przestaje być dostępna
- Zasada zakresu (scope)
- Gdy właściciel wychodzi poza zakres, wartość jest automatycznie zwalniana

Borrowing

- Możesz mieć dowolną liczbę referencji współdzielonych (&T) LUB jedną referencję mutowalną (&mut T) - nigdy obu naraz.
- Referencje zawsze muszą być prawidłowe nie mogą wskazywać na usunięte dane.
- Właściciel danych nie może modyfikować wartości, dopóki istnieją do niej referencje.
- Referencja nie może przeżyć dłużej niż dane, do których się odwołuje.

Ownership i Borrowing w funkcjach

- Przekazanie wartości do funkcji:
- Albo funkcja ZABIERA własność (wartość przepada)
- Albo funkcja POŻYCZA wartość (& = tylko patrzy)
- Albo funkcja MODYFIKUJE wartość (&mut = może zmieniać)
- Zasady:
- Co ZABRANE, tego nie użyjemy ponownie
- Co POŻYCZONE, możemy nadal używać
- Co ZMODYFIKOWANE, zmienia się na stałe

String i &str

- String
  - Modyfikowalny
  - String przechowuje adres w pamieci tekstu, dlugosc tekstu, i pojemnosc
  - Jest wlascicielem danych
- &str
  - Niemodyfikowalny
  - Przechowuje adres w pamieci tekstu i jego dlugosc
  - Nie jest włascicielem danych, tylko je pożycza

Tuple

- Uporządkowana kolekcja różnych typów
- Tworzymy używając nawiasów okrągłych: let tup = (1, "hello", true);
- Dostęp przez indeks: tup.0, tup.1
- Można rozpakować: let (x, y, z) = tup;

Arraye

- Stały rozmiar, ten sam typ danych
- Deklaracja: let arr: [i32; 5] = [1, 2, 3, 4, 5];
- Rozmiar znany w czasie kompilacji
- Alokowane na stosie (stack)
- Dostęp przez indeks: arr[0]

Vec

- Dynamiczna tablica
- Może się powiększać i zmniejszać
- Deklaracja: let mut vec = Vec::new(); pusta lub vec![1, 2, 3]; - od razu z elementami
- Metody: push(), pop(), len()
- Alokowane na stercie (heap)

Structy

Czym są Structy?

- Struct (struktura) to złożony typ danych używany do grupowania powiązanych ze sobą informacji. Pozwala łączyć różne pola (atrybuty) w logiczną całość, tworząc bardziej złożone dane niż proste typy
- Dlaczego używamy Structów?
- Organizacja danych w logiczne grupy.
- Lepsza czytelność i zarządzanie kodem.
- Ułatwienie pracy z bardziej złożonymi strukturami aplikacji.

Metody

- Czym są metody?
  - Funkcje powiązane ze strukturą
  - Definiujemy je wewnątrz bloku imp1
  - Mogą używać danych ze struktury
- Self dostęp do instancji
  - &self pożyczamy instancję (read-only)
  - o &mut self-pożyczamy z możliwością zmian
  - self przejmujemy własność instancji W
    PRAWIE KAZDYM PRZYPADKU NIEPORZADANE

WASM - wprowadzenie

- Czym jest WASM?
  - Binarny format kodu dla przeglądarek
  - Działa szybko, prawie jak kod natywny
  - Pozwala uruchamiać języki jak Rust w przeglądarce
- Główne zalety
  - Wysoka wydajność
  - Bezpieczeństwo
  - Współpraca z JavaScript
  - Działa na wszystkich nowoczesnych przeglądarkach